

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

12 Vtrùm compesatio excuset.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

tiam priuatam possit irrogari pœna, cùm iusta causa subest: vt si crimen alia ratione puniri nequeat, ob potentiam vel absentiam Rei, vel perturbationem quæ metuitur, & pœna illa non sit omnino noua, sed contineatur in alia iam ipsò facto incurta, vt in confiscatione bonorum. & quamuis ad executionem confiscationis per realem ablationem bonorum, requiratur sententia declaratoria criminis, vt patet ex d. cap. Cùm secundū leges: tamen hæc sententia non est necessaria, quando pœna non requirit aliam executionem præter eam quam lex vel sententia secum defert, quia inde non sequitur vlla perturbatio, sicut ex reali ablatione. Imò potest talis pœna irrogari per sententiam conditionalem; v.g. *Si constat Titium tali crimine obstructum, non ei fiat solutio, &c.* vnde nec alia causa cognitio requiritur. Ad illud de notitia pœnæ: Non est necesse vt semper reus

pœnam sentiat, satis est vt possit eam apprehendere & timere, quamuis in executione eam non sentiat: vt patet in pœnis quæ post mortem inferuntur.

Idem puto posse Principem sæcularem respectu suorum subditorum. Iam enim iusta lege illorum bona fisco addicta sunt: sed ob potentiam non potest fieri executio.

DUBITATIO XII.

Vtrum compensatio excuset.

Respondeo, Excusate tum eum qui compensatione vsus est, ne cogatur restituere id quod compensationis causa alteri subtraxit: tum eum contra quem vsus est, ne rursus cogatur solvere. vide suprâ cap. 12. dub. 10. & c. 11. dub. 16.

SECTIO TERTIA.

DE

CONTRACTIBVS.

SUPERIORI Sectione diximus de iniuriis in bonis animi & corporis, & generatim de Iniustitia in bonis externis, necessariaque restitutione; sequitur nunc vt agamus de quibusdam specialibus modis Iniustitiæ, qui contingunt in rebus externis per varios contractus. Primum igitur dicemus de Contractibus in genere, deinde de præcipuis in particulari.

CAPVT DECIMVMSEPTIMVM.

De Contractibus in genere.

Constat Dubitationibus XI.

DUBITATIO PRIMA.

Quid sit Contractus, quid pactum.

1
Definitio
contractus
strictè ac-
cepti.

CONTRACTVS est vtrò citroque obligatio: quod Græci *συνδιαταγή* vocant. Ita habetur L. 19. Labco. 7. de verb. signific. quæ definitio non sic est intelligenda, quasi contractus sit formaliter obligatio, (obligatio enim est effectus per contractū productus in contrahentibus) sed quòd sit causa obligationis: est enim formaliter locutio, vel scriptura, vel aliud externum signum, quo homines expriment mentem suam, & sese vicissim alter alteri obligant, & iura com mutant. Itaque contractus est

signum externum prædicum, vtrò citroque obligationem ex consensu contrahentium pariens: quod nomine Græco clariùs indicatur.

Hinc sequitur, donationem & promissionem non esse propriè contractus; quia non pariunt obligationem, nisi in altera parte.

Dices, Mutuatio non inducit obligationem nisi in mutuario; ergo non est contractus.

Respondeo, Negando antecedens; nam mutuator tenetur non repetere statim; sed debet ad ali-quod tempus permittere; vt alter mutuo fruatur: & sic etiam in ipso nascitur obligatio ex mutuo.

Aduertendum tamen est, sæpè in iure nomen contractus accipi paulò laxiùs, vt etiam comprehendat

R 2

3
Donatio.
Promissio.
Mutuatio.
4
Contractus
latè.